

1913 május 24
Gonosz

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

XLV. évfolyam.

1913. év

Szombat, május 24.

Előfizetési ár szétküldéssel:	
HELYBEN:	VIDÉKEN:
Egy hóra 1 korona	Egy hóra 1 K 50 f.
Negyedévre 3 „	Negyedévre 4 K 50 f.
Félévre 6 „	Félévre 9 K — f.

Felelős szerkesztő:
NOSZLOPY TIVADAR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

A függetlenségieké a jövő.

A magyar politikai élet soha sivárabb nem volt, mint amilyen most. Nem akarunk ezuttal foglalkozni a közfelháborodást keltő botrányokkal, amelyek a kormány útját szegélyezik. Előtte állunk a Désy-Lukács-per tárgyalásának és már is egy újabb milliós panama sárhullámai csapkodnak a közéletben. A várpalotai különös birtokvételez. A két nagy panama-ügy mellett számtalan apró ügyecskék futkosnak és a napi sajtó itt-ott elfog egyet-kettőt belőlük. Ezuttal, mint említettük, a közéletnek ezt a részét figyelmen kívül hagyva, a belpolitikai élet más kérdéseivel kívánunk foglalkozni.

A mostani hosszú és súlyos válságban kiderült, hogy a jelenlegi párt-szervezetek nem felelnek meg többé a köz-szükségnek, sőt bizonyos tekintetben akadályát képezik a radikális kibontakozásnak.

Az elavult párt-szervezet: ez az otromba cserépbálvány, amely évtizedek óta ott terpeszkedik a magyar politika országútján. Nem lehet mozdulni tőle se ide, se tova. Megkerülni se lehet, olyan bolond széles. Vagy meg kell előtte állni, vagy vissza kell előle fordulni. Az előre haladásnak csak egy módja van: bele kell rugni az ormóttan idomba. Nem azt kell nézni, hogy bálvány, hanem azt, hogy cserép. Nem azt, hogy tradíciók törnek darabokra, — elpenészedett, rothadt szagu, nyavalyákat lehellő tradíciók — hanem azt, hogy fölszabadul az út, mely fölfelé visz és előre.

A kegyelet nagyon tisztelni való a maga helyén, de a politika nem helye a kegyeletnek. S ha a kegyeletet nem visszük annyira, hogy a nagyapánk csizmájába járnánk, még kevésbé élhetünk a nagyapánk politikájával.

Valamennyi politikai pártunk megvénhedett és végkimerülésben sorvadozik. Tulajdonképp nem is élő szervezetek

már, hanem különböző érdekek által galvanizált hullák, melyekből a lélek, az elvi tartalom rég kiszáradt.

Hol a liberálizmusa annak a párt-nak, amely szabadelvűnek nevezi magát? Erre csak azt lehet mondanl, amit Heine mondott a francia kórházakra, mikor kidobálták belőlük a keresztet: hotel Dieu — sans Dieu. A függetlenségi pártot se kímélte a sors iróniája. A közjogi radikálizmus pártját évek óta arra kényszeríti a helyzet, hogy a közjogi konzervativizmus zászlóját hordozza. A hatvanhetesek alapot kell védelmeznie a hatvanhetesek visszafejlesztő törekvései ellen. Kénytelen vele, mert a jövőben csak úgy érhet el többet a hatvanhétnél, ha most nem éri be kevesebbel. A néppárt csak azért nem ment át ilyen kegyetlen metamorfózison, mert már a fogantatása is hazugságban esett. A népről nevezi magát, holott a feudalizmus és klerikalizmus voltak a szülei.

Ennyi hazugság egy közlélemben a mienknél erősebb országot is megnyomorítana. A közélet aktív tényezői a pártok, ezeknek az eszméi teszik a közélet elvi tartalmát. Az eredmény nem lehet ürességnél egyéb, mert a zérusoknak az összege is zérus: ez a magyarázata parlamentarizmusunk csődjének. A pártoknak a pusztaság letűkötésén kívül nincs miért küzdeniök, mert az eszme-készletük kifogyott. Abból is nyilvánvaló ez, hogy minálunk egyik párt se azt bizonyítja, hogy neki van igaza, hanem azt, hogy a másikkal nincs igaza. Sajnos, ebben az egyben igen csak igazuk van.

Akinek magának sincs mit enni, az nem lakhat jól mást. Ha a pártokban nincs elvi tartalom, miből táplálkozzék, min buzduljon, min lelkesedjen fel a tömeg? A parlament megromlása megromtotta a választási eszközöket is. A nép, ha eszmét dobna közé, tud érte lelkesedni, s önzetlenül harcolni az ideálokért — csak a nép tud.

Ez az igazi válság, s ezt nem oldja meg más, csak egy erős és elszánt láb, mely összetapossa a mást. Hogy a hónap milyen lesz, miadegy. Utálatosabb és rosszabb nem lehet a manál, mert nem lehet hazugabb.

Tapsolni kell azoknak a függetlenségi politikusoknak, akik politikájuk belső igazságát keresve, ráléptek a holnap utjára.

Az egyetem ügye.

A megállapodások tervezete.

Most küldötte meg a miniszter.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter most küldötte meg a tanácsnak ama megállapodások tervezetét, melyeket a tiszántúli református egyházkerülettel a debreczeni tudományegyetem ref. hittudományi karát illetőleg kijátásba vett és amelyeknek a debreczeni tudományegyetem szervezeti szabályzatába való felvételére legfelsőbb helyen előterjesztést tenni szándékozik.

Megküldötte egyuttal a tanácsnak a debreczeni tudományegyetem fokozatos megnyitására és a tervezett építkezésekről szóló programot is, amelyek kapcsán közli, hogy az 1911. évi június hó 9-én hozott közgyűlést határozatban kifejtett kívánalomnak megfelelően, az egyetem aulájának és központi hivataljának elhelyezése tárgyában ama megtoldás mellett döntött, melynek értelmében az egyetem minden karával s hivatalaival a debreczeni Naggyerdőn helyeztetik el. A város belsejében, a Nagytemplom közlélemben tervezett építkezés végleg eljettnek tekintendő.

A tudományegyetem alapkövetését a miniszter 1913. évre tervezi.

Megküldötte a programot, melyre nézve megjegyzi, hogy a program maximumát jelenti annak, amit a rendelkezésre álló anyagi erők tekintetbe vételével, a debreczeni tudományegyetem mielőbbi teljépülése és minél korábbi időpontokban való fokozatos megnyitása szempontjából kivihetőnek tart. Készséggel kijelenti azonban, hogy amennyiben az e program alapján készült költségvetési tervvel szemben megakarítások volna eszközölhetők, a vagy a debreczeni tudományegyetem alapjába befolyó állami és városi összegek alapszerű kezeléséből több pénz élne majd rendelkezésre, ehhez mérten azon lesz, hogy a beruházások sürgősebb kivételét és az egész egyetemi tevékenység mielőbbi megnyitását biztosítsa.

A „Bikszádi” Gyógy-ásványvíz természetes

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb Gyógyhatása fölülmúlja a hasonló természetű külföldi ásványvizeket. Húrutos bántalmaknál páratlan. Az idejü termésü savanyu borral vegyítve kellemes ital.

Egy üveg Bikszádi viz kapható minden fűszere boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

A tudományegyetem építkezésének mielőbb való megkezdése, illetve folytatása és a tudományegyetemnek mielőbbi fokozatos megnyitása érdekében fontos volna. — írja a miniszter. — hogy a tanács szállítsa be az állampénztárba a tudományegyetemre felajánlott 5 millió koronát.

Kijelenti egyuttal Jankovics Béja kultusz-miniszter, miszerint fekinjettel a nehéz pénzügyi viszonyokra nem óhajtja azt, hogy a tanács a felajánlott összeg kölcsön útján való beszerzésével most túmagas kamat-terheket vállaljon magára; miért is nem volna észrevétele az ellen, ha a tanács a felajánlott öt millió korona tőkének befizetését nem foganatosítja, hanem a tőke 4 százalékos kamatját a lejáratának keltetőj — vagyis folyó hó 20-tól — számílván felvéneként az állampénztárba befizeti, magát az 5 millió koronát pedig legkésőbb 1916. január 1-én szállítja be.

Kijelenti továbbá a miniszter, miszerint az a nagy lelkesedés, melylyel Debreczen városi régtől fogva a tudományegyetem ügyét felkarolta és az a valóban széleskörű áldozatkészség, mely Debreczen városát előbb a nagyerdői területnek és az 5 millió koronának, utjabban pedig a klinikai kórházak számára több mint 3 millió koronának felajánlására bírta, azt a reményt kelti benne, hogy a tanács az 5 millió korona hozzájárulás befizetése tárgyában fentebb részletezett javaslatát magáévá teszi és így annak elfogadásával a debreczeni tudományegyetem mielőbbi felépítéséhez és minél korábbi időpontokban való fokozatos megnyitásához hathatósan hozzá fog járulni.

Egyidejűleg értesíti a tanácsot, miszerint utasította a debreczeni egyetemi klinika-kórháztelep építésével megbízott Korb Flóris műépítész, hogy a vízvezeték, a csatornázás és a vasúti végány kihelyezésére vonatkozó munkálatoknak befejezéséig annak idején tegyen hozzá jelentést.

Értesíti végül a tanácsot arról, hogy a különböző vagyonelemeknek az állam tulajdonába való borsátásával kapcsolatosan csak azt a kor-

látozást tartja bevéendőnek, hogy a különböző vagyonelemek addig maradnak a kincstér tulajdonában, amíg azok a debreczeni tudományegyetem és a vele kapcsolatos intézmények céljaira szolgálnak.

A debreczeni m. kir. tudományegyetemen egy «Református hittudományi-kar» tartatik fenn mely az 1914—15. tanév kezdetével megnyílik. Az összes személyi kiadásokat az állam viseli. A Nagyerdőn tervezett központi épület felépüléseig a debreczeni ref. főiskola díjtalanul rendelkezésére öccsétja a szükséges helyiségeket.

A jog- és államtudományi kar első évfolyama 1914—15. tanévvel megnyílik, 1915—16. tanévben a második és így tovább, minthien evben a többi tantolyam s. amint az egyes tantolyamok megnyílnak, oly arányban megszűnik a jogakadémia megfelelő tantolyama.

A bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi kar első évfolyama szintén 1914—15. tanévvel nyílik meg.

A miniszter döntése szerint tehát az egyetem aulája es központi hivatajai az egyetem minden karával a Nagyerdőn helyeztetik el.

Tárgyalnak a béke delegátusok. Vajudik a béke.

A szövetséges Balkán-államok béke delegátusainak tegnapi ülésén Bulgária csatlakozott Szerbia és Bulgária követeléseivel és Novakovic szerb delegátus még tegnap délután átnyújtotta Grey külügyminiszternek az előzetes békeszerződés módosítását célzó javaslatokat. Bulgária e magatartása ellentétben van azokkal a szófiai jelentésekkel, amelyek azzal fenyegették meg Szerbiát és Görögországot, hogy Bulgária külön is ajánlja a békeszerződést, ha azok új

követeléseikhez ragaszkodnának. A szövetségesek azt hiszik, hogy a hatalmak belemennek a kívánt módosításokba és akkor azonnal alá fogják írni a békét. Ez a reményük azonban hiábavaló, mert az aegai szigetek kérdésében és Albánia déli határa dolgában még oly nagyok az ellentétek a hatalmak közt, hogy a megegyezés hosszabb időt igényel. Ettől tehát nem lehet függővé tenni a béke létrejöttét, amely már Törökország iránt való méltányosságból sem ha logatható tovább.

Török hangok a békéről.

Konstantinápolyból jelentik: Itteni körökben nem hiszik, hogy az előzetes békét még ezen a héten alá fogják írni. Görögország és Szerbia garancáikat követelik a szigetek és Albánia déli határa kérdésében. Csak Bulgária sürgeti a békekövetelés aláírását. Bulgáriát visszavonta seregének nagy részét Csataldzsa alól és az ottani seregét százezer emberről tízezerre szeljtotta le. Ebben Görögország az ellen kérdésben nem hajlandó Olaszország követelése előtt meghajolni. Komolyan tartanak attól, hogy Albánia déli részén új Skutar-kérdés alakul ki. Görögország nem hajlandó kiírteni azokat a helyeket, amelyek a korfui csatona ellen őrzésére alkalmasak és csakis Olaszországnak fegyveres beavatkozása elől fog meghátrálni.

A görög-bolgár harcok.

Szótiból jelentik: A bolgár távirati iroda a külföldi lapoknak ama jelentéseit, melyek szerint a pravistai görög-bolgár incidenseknél a bolgároknak rendkívül nagy veszteségei lettek volna, sőt egy erős bolgár csapat fogságba is jutott volna, valamint azt a jelentést, hogy a görögök több környező községet elfoglaltak, teljesen változatlannak jelenti ki. A bolgárok vesztesége valamennyi összeütkezésben összesen száz halott, illetve sebesült volt. A görögök vesztesége ugyan pontosan nem ismeretes, annyit azonban tudni, hogy két tiszt meg halt és hogy Eleutheriában kétszáz sebesültet szállítottak hajóra.

Kricsai, az öreg borbíró.

— A «Debreczen» eredeti tércája. —

Írta: **Koncz Akos.**

Ho! jár ilyen későn kigyulmed Kricsai uram ebben a fertelmes időben? — szólta meg Pál Gergely hitese baktek az öreg borbíró, aki nem a legbiztosabb léptekkel bandukolt hazafelé az októberi esős éjszakában. Ha nem veti meg kigyulmed a szolgálatomat, hát hazakisérem a portájára, mert amiképpen observálok, az új bor megértott kigyulmednek... Meg aztán rossz ember is kerülhet a kigyulmed utjába, már pedig nem szeretném, ha valami baj érné kigyulmedet, jó uramat...

Bolondokat beszélsz öcsém — felelte a borbíró. Nem az ital ártott meg nekem, hanem a szemeim gyengék és bizony csak úgy találomra képegetek ebben a ménkü sárban. No de azért jó szívvel veszem, ha hazakisérsz, egy kancsó bor meg neked is jól fog esni ebben a cudar időben...

Pál Gergely ilyenformán aztán karon fogta az öreg nemzetes urat és elvezette portájára, ahol a nemzetes asszony már várta. Megértvén a késérből a helyzetet, Pál Gergelyt hamarosan kielégítette egy kancsó borral, mely után a baktek nyugodalmassal jó éjszakát kívánva, hivatala után látott, vigyázva a polgárok életére és vagyórára...

Odabenn aztán a nemzetes asszony kezdett dörögni. Kárpáta az urát amián, hogy megint elmaradt és borosan jött haza. Kricsai uram em szót sem szólott védelemre, mert tudta, hogy ha repülne, oajat őnt a tűzre. Hallgatott tehát és hirtelen a felvetett ágyba bujva, örült, hogy ennyivel megusztta a kimaradást...

Kricsai uramról a rossz nyelvek igen sokat beszéltek. Ugy mondták, hogy nemcsak az italt szereti, hanem a menyetskék körül is szívesen forgolódik. A nemzetes asszony is neszét vette az ura családfantaságának és nem igen eresztette hosszú órára élete párját. Most is kivételesen adott neki kimenőt, mert úgy mondta Kricsai uram, hogy Boros szenátor urammal vajami szótadást kell megconstruálni. Volt is valami igaz a dologban, de bizony ezt este nyolc óra összeültöttek és azután mindketten elmentek egy pár pohár borra a Szakolyiné asszonyom bormérésének uraknak fenntartott szobájába.

Boros szenátor uram agglégény volt és habár vilegéletében józan életet élt, jól esett neki nemcsak a Szakolyiné főzje, hanem a mosolygása is. Ugy tudott beszélni az asszony, akár csak egy tanácsbéli. Járták is a korcsmáját urak és urfiak egyaránt. Jó bort mért, olcsó pénzen izes falatokat adott és a fiatalokat csak az, bántotta, hogy a piros-pozsgés fiatal özvegy asszony nem engedett meg semmi bizalmaskodást, sőt egyszer Balajti vicenőférfiának a körmére koppintott, mikor virágos jókedvében a derekához talált nyulni.

Kricsai uramat valószínűleg megbabonázta akaratlanul Szakolyiné. Pedig hányszor küldte estenden haza, midőn betoppant oda ő kigyulmed Kricsai azonban ennek dacára, ha otthonról egy kis egérutat vehetett, ott volt a korcsmában és szeljeskedett a szép asszonnyal, aki eleinte mosolygott a deressed ember ömjengésein, később aztán már bosszankodott, mert nem akarta magát használatlan szóbeszédnek kitenni...

Egyidőre aztán Kricsai uram kimaradt a Szakolyiné korcsmájából. Az történt ugyanis, hogy az évi számadással késkedett Kricsai uram és miután a többször felszólításra sem adta be a «ratios»-t, többi uram elhozatta föle

a könyveket és felszólította, hogy azonnal «abdicáljon hivataláról». Kricsai uram ejeget tett a követelésnek és miután ilyen csufosan végződött hivatali szereplése, szegényében még az utcára sem lépett egy ideig.

Az emberek azonban felejtettek. Egy pár hét múlva senki sem gondolt a Kricsai esetre. Kár nem érte a város cassáját és csakis azt rótták fel a volt borbíró, hogy renitenskedett a magisztrátussal. És mivel officiumának évi saláriuma csak negyven részecs forint volt, ennek elvesztése egyáltalában nem érintette a módos Kricsait.

Most már dolga nem jéven a volt borbíró, unalmában eszbe jutott a szép Szakolyiné. Eszébe jutottak ennek gyönyörű, hófehér karja, ragyogó szempája, édes mosolygása. Mindezek aztán arra bírták, hogy egy délután, mikor a felesége gyümölcsöt ment szedni a szőlőbe, kihuzta magát és pár pohár borra betért a Szakolyiné bormérésébe.

Szakolyiné majd hová nem jett bámulatában, mikor az öreg urat meglátta. Azon ízben a maga kezével hozott egy üveg bort az asztalra és maga töltötte az első itajt. Kricsai uramnak jól esett a szives látás és maga mellé tessékélvén a szép asszonyt, ugyancsak fiatalos lévvel szórta felé a dícséreteket, nem muasztván el egyet csipni a szép asszony orcáján...

Ejnye, ejnye — kelt fej meljőle Szakolyiné — kigyulmed még most sem javult meg... Ugyan mit szólna a nemzetes asszony, ha látná a kigyulmed pajzankodását... Ugy látom én, — tolda meg Szakolyiné — hogy a vér nem válik vízze, hanem azért vigyazzon kigyulmed, mert idős embernek könnyen megérthat, ha felizgatja magát, már pedig nem szeretném, ha

Városi közgyűlés. Ma délután tartotta meg a városi törvényhatósági bizottság Domahidy Elemér főispán elnöksége a jött napra rendes havi közgyűlését. Lagymatag hangulat előzte meg a többi lére eresztett tárgysorozatot, amelynek különbözőbb élelkségeit még a megszokott belső kritikák sem tudták adni. Az érdeklődés sem volt valami meglepetésszerű. A bizottsági tagok jórésze nem jelent meg, avagy csak éppen betelintett a tárgyaló terembe. S így aztán a közgyűlés jőformán csak tudomásul vette a tanács határozatait. A tárgysorozat első pontjaként a polgármester március és április havi jelentése szerepelt. Egyhangulag tudomásul vették. Szintugy a Vargha Elek dr. által bemutatott tervezet a központi rendőrségi épület tervéi és költségvetésére főmériült észrevételek helyügn. miszeri leírata tárgyában. Zavartalanul vette tudomásul a közgyűlés a Tóth Emil dr. által bemutatott tanácsi tervet az Andaházy-Szilágyi-intézet Sesta-kerüli telkének csatornázása ügyében már meghozott közgyűlési határozatra vonatkozólag. A közgyűlés több pontjairól s annak lefolyásáról lapzárta miatt japunk holnapi számrában emlékezünk meg.

Elismerés a Donogán és Somossy cégek Debreczennek egyik legrégebb, kiváló nevű cége, a Donogán és Somossy cég, akik Debreczen városi társadalmának általánosan tisztelt tagjai. A városi közönsége bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy a Donogán és Somossy céget kitüntető elismerés érte Hajdúvármegye részéről, amennyiben a kereskedőknek «Hajdúvármegye szállító» címet adományozta a megye és engedélyezte a vármegye címerének a használatát. Igen érdemes és kívánó céget ért Hajdúvármegye kitüntető elismerése, amely valósággal szállítója Hajdúvármegye és Debreczen közönségének, melyet a bizalom erős szálai kötik a Dorogán és Somossy céghez. A vármegye határozata így szól: «Határozat. Elismerésül annak, hogy a vármegye évek hosszú során át s most legutóbb is új székházának berendezésénél a Donogán és Somossy nagykereskedő cég részéről úgy az árak minősége, mint annak árai tekintetében kifogástalan, szolid és pontos kiszolgálásban részesült. Törvényhatósági bizottságunk az előterjesztett kérelemnek helyt ad s engedélyezi hogy a nevezett nagykereskedő

Hálásztartó a jó barátja. Juhász Ferenc 35 éves kőművesegéd az éjjel együtt mulatott egy társasággal, majd hazafelé indultak. Utközben azonban szövéltátsba elegyedtek s egyik a jóbarátok közül kirántotta a zsebkését s azt Juhász hátába szurta. Juhászt a mentők beszállították a kórházba, ahol a rendőrség részéről Olasz dr. kihallgatja és vallomását jegyző könyvbe vette. A késelő jóbarát ellen megindítják az eljárást.

Kerékpár lopások. A rendőrségen ma hétfőn is tettek köljelentést kerékpár lopás miatt. Az első köljelentő a Rosenberg és Hammer cég, amely cégtől tegnap egy Kandel Jakab nevű 16 éves, Simonffy-utca 54. szám alatti lakos, sapkakészítő tanonc egy 150 korona értékű kerékpárt egy napi használatra kikölcsönzött. — Kandel a kerékpáron Hajdúszoboszlóra, majd Kabára ment. Ott a kerékpárt Doró Balásznak 50 koronáért eladta. Visszajövet a hajdúszoboszlói állomáson elfogták és a Doró Balásztól elkobzott kerékpárral együtt a debreczeni rendőrségre kísérték. Az eljárást ellene folyamalba tették. — Nagy Árpád vasúti főpincértől pedig Gulácsi Károly nevű tanulója kérte el kerékpárját azon célból, hogy Derecskén lakó szüleit meglátogassa. Gulácsi azonban a kerékpáron nem tért vissza azóta. Ma kapott ér-

tesztést a debreczeni rendőrség a nyíregyházi rendőrségtől, hogy Gulácsi sikerült éppen akkor elfogni, mikor a kerékpárt 20 koronáért elakarta adni. Visszakísérték Debreczenbe, de munkaadója megbocsátott neki s alkalmazásba visszafogadta. — A harmadik kérosult Csengeri Sándor Simonffy-utca 30. szám alatti lakos, a kinek ma délelőtt 10 óra tájban ismeretlen tettes a Piac-utca 37. szám alatti kapu alól vitte el kerékpárját ismeretlen tettes. Az eljárás az ismeretlen tettes kinyomozására megindult.

Harcias cseléd. Oláh László főiskolai tápintézet szolga ma délelőtt panaszt tett a vele együtt szolgáló Haraszti Zsófia nevű cseléd ellen, aki ma délelőtt a konyhában balkarjait könyökön felül minden ok nélkül megszurta. Oláh sérülése nem súlyos. A rendőrség ez ügyben megindította a nyomozást.

Sósavat ivott. Garai Gyula 19 éves asztalos inas tegnap egy pohár sört ivott, amittől rosszul lett és összeesett. A mentők beszállították a kórházba. A vizsgálat kiderítette, hogy a sörben sósav volt s ezért lett rosszul. Hogy ki tette a sósavat a sörbe, nem tudja. Nem lehetetlen azonban, hogy a fiatal ember öngyilkossági szándékából maga öntötte a sörbe a sósavat.

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Justh Gyula Nyirbátorban.

Nyirbátor, május 23. Vadász Lipót munkapárti államtitkár ellenjelöltje a függetlenségi és 48-as párti Hrabovszky Gyula, tegnap mondotta programbeszédét Nyirbátorban. Ez alkalommal Justh Gyula és Károlyi Mihály gróf erősen kikeltek a kormány ellen.

Justh Gyula nyilatkozott a függetlenségi fuziójáról is és kijelentette, hogy az egyesülést a maga részéről szintén óhajlja, de csakis a legszigorubb elvi alapon.

Károlyi Mihály gróf felháborodással beszélt a Lukács-kormányról, különösen a földművelésügyi miniszter ellen fakadt ki, mint a kinek tudomása volt a várpalotai birtokvétele, erről az újabb pánamáról.

A Désy-Lukács per.

Budapest, május 23. A bécsi Oberlandsgerichtnek ama határozatát, hogy a bádai járásbíró határozata ellen beadott felfolyamodás elbíráására nem illetékes Vitorrelli dr., a fő-törvényszék elnöke is megbotránkozott és kijelentette, hogy a bádai járásbíró határozata nem felel meg a magyar és az osztrák-jog szellemének.

Kétségtelen, hogy Elek Pál a magyar kormány akarata folytán ment Bädenbe. Elek Pál közben bot és kíséző nélkül sétáltat, amelyet négy képviselő: Beniczky Ödön, Bottlik István, Hódy Gyula és Urmánczy Nándor táviratilag közöltek Désy Zoltánnal.

Most már a védelem nem kívánja Elek Pál kihallgatását, hanem Elek Pálné kihallgatását kéri, aki az ügyet szintén tudja és ismeri.

A Balkánról.

Szalonki, május 23. A görögök és bolgárok között újabb összejutkozések voltak, melyben sokan megsebesültek és többen elesetek.

Azt beszélük, hogy Esszad basa királylyá akarja magát kikiáltatni.

Gyilkolják az örményeket.

Konstantinápoly, május 23. Keletanatóllában fellázadtak az örmények ellen, a kurdok és törökök borzalmas gyilkosságokat követtek el.

A japán császár halála.

London, május 23. Ideérkezett hírek szerint a japán császár meghalt. A hír azonban még megerősítésre szorul.

Ujabb zavargások Franciaországban.

Páris, május 23. A katonai zavargások nem csendesedtek el, ujabbban Orleansban és Com-mersiben lézadtak fel a katonák.

Megint felfüggesztettek egy érettségit.

Szamosujvár, május 23. Ma itt felfüggesztették az érettségi vizsgálatot, mert a diákok nagymérvű szabálytalanságokat követtek el.

Közönség köre.

A Debreczeni Lóverseny első napja.

A debreczeni lóversenyeknek lefolyt első napjára vonatkozólag a következő panaszt vettük:

A rendezés ugyancsak nem volt kifogástalan. Az első helyen ugyanis totalizátor bódé van melyben egy idősebb ember adja a tikketteket, aki egymaga képtelen a nagy-számú tikkettkérdőket kielégíteni.

Mikor az indulókat jelző táblákat kiteszik, a publikum megrohanta a totalizátort s a nagy zűrzavarban igen könnyen meg-esik, hogy a kérő rossz tikketet kap. — Az utolsó előtti versenyben mivel a gében 17-es számú nincs, a kettes számot a 17-es helyett a 3-as számot a 18-as helyett adták. Isten fordult elő hogy három ur a 17-es számot illetve a 2-tes számot kérte és tévedésből a 18-ast illetve a 3-as számot kapták. A tévedést már csak a verseny lefutása után vették észre mikor a nyerőnek vélt tikketet beakarták váltani — akivel igazolni tudták hogy ók a 17-es tikketet kérték és csak tévedésből kaptak 18-as számot, kérték hogy nekik a nyereséget fizessék ki. Közöltük az egyiknek a huszár őrnagy volt a nyeresémet kifizették mivel az igazát becsületi szóval állította, a másik kettő kik civilek voltak csak a tikketet kapták vissza.

Hogy a jövőben ilyen tévedések elő ne fordulhassanak, szükség lenne több totalizátor bódéra, és hogy azokban fiatalabb embereket a kalmazzanak, mert idősebb emberek fizikai képtelenség annyit embert kifogástalanul kiszolgálni.

* E rovatban közöltékkert nem vállal felelősséget a Szerk.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Szőnyegek, Paplanok, Függyönyök, ágy-, asztalterítők és Flanel takarók gyáros.

CSARNOK

Egy szív története.

Regény.

Irtá: F. H. Budnett.

52.

Ez az eset is bebizonyította, hogy Teddynek igaza volt. Igen, képtelen megékezni indúatait.

Sok is volna, ha azt kívánnák, hogy biztosan tudjon uralkodni önmagán. Uralkodjék érzelmein akkor, mikor látja, hogy Polly ilyen közönyös?

Mert micsoda közönyösség kell ahhoz, hogy Polly azt tanácsolja, hogy vegyen feleségül egy másik leányt!

Amióta összeveszték, Polly sosem volt iránta barátságos, hanem mindig csak bűzkeséget és szigorú tanúsítást. De nemcsak szigorú, de kegyetlen is! Igen, kegyetlen, mert Polly nem olyan vak, hogy ne látna be a Gaston lelkébe!

Oh, de Gaston kapitány kevésbé ismerte Polly kisasszonyt, mint a Blank-Square-i szalonnak akármelyik új vendége. Gaston csak azt tudta, hogy Polly megvetően tekint rá. S e meggyőződés fájt Gaston büszkeségének is, szerelmének is; a kapitány öntudata olyan keservesen szenvedett, hogy még legnagyobb ellensége is megszánta volna a szegény Framleighet.

Mennyire terhére estek a látogatások a Blank Squareon s mégsem tudott róluk lemondani. A tél vége felé még sápadtabb és még idegesebb, izgatottabb lett, mint azelőtt volt.

Cicely komolyan aggódni kezdett bátyja miatt; Teddy is titokzatosan, szomorúan rázogatta a fejét, ha Gastonról beszéltek vele. És végül Polly is kegyeskedett megjegyezni a kapitány előtt, hogy bizony a kapitány ur sápadt s talán levegőváltoztatásra volna szükségére.

Ezt a levegőváltoztatást Gaston a véletlen badar szeszélye segítségével meg is kapta. Egy reggelen Gaston-Courtból levele jött, mely varlatlan hirt közölt. A nagybácsi hirtelen megbetegedett — szélütés érte — és tüstént látni kívánja a kapitányt. A nagybácsi agyvívője írta a levelet s célzott ebben arra is, hogy a betegség valószínűleg szerencsétlen véget fog érni.

Framleigh szíve heves dobogásnak indult; mikor e levelet elolvasta. Sokat jelenthet ez a levél; ámbar nem táplált olyan vérmes reményeket, mint Cicely, aki szentül bízott abban, hogy a nagybácsi ismét kegyeibe akarja fogadni Gastont.

Tüstént el kell utaznod! — kiáltotta Cicely. Sietek becsomagolni a podgyászodat. Az alatt megreggelizhetsz. Amíg távol lesz, én Pollynál lakhatom. Polly már többször megkért, hogy jöjjen el hosszú hosszabb időre, de mindig megtagadtam a kívánságát, mivel nem akartalak egyedül hagyni.

Beöntött két csésze teát. De a magához hozzá sem nyúlt, hanem futott a Gaston szobájába becsomagolni.

Mikor visszatért, nyugodtabb volt. Izgatottsága lecsillapult. Naiv hangon, némi lelkiismereti furdalással így szólt Gastonhoz: — Félek, hogy csuf, tisztelen hangokat beszéltem össze-vissza. Meg fog engem az isten verni, hogy egy csöppet sem sajnáltam a nagybácsit. De mikor olyan igazságtalanul bánt veled. Nagyon elhagyottának érezhette magát szegény öreg ember és borzasztó lehet egyedül, elhagyatottan meghalni. Épp ilyen borzasztó volt, hogy én csak a pénzre gondoltam.

S Cicely úgy nekibusult, amiért ilyen csúnyán gondolkodott volt.

Elképzelhetni, hogy kitérte szívét Polly előtt, amikor a Blank-Square-i szalonban a kandallónál egymás mellett ültek és megbeszéltek a legújabb eseményt. Polly igen keveset beszélt, de gondosan figyelt.

— Mikor az adósságokat kifizette, mindjárt gondoltam, hogy kezd megbékélni Gastonnal a nagybácsi lelke, — mondta Cicely, — mert különben nem fizetett volna ki érte annyi pénzt; ámbar aztán ismét sajátságosan viselkedett a nagybácsi; felbontatlanul küldte vissza a Gaston köszönő levelét. Szinte még most is relytélyes előttem ez az egész adósságkifizetés. Mert más csak nem fizethette ki, mint a nagybácsi. Hiszen nincs senki más... — Természetesen, nincs senki más, aki ennyire érdeklődött volna a kapitány iránt! — jegyezte meg Polly.

— Senki ezen a világon! — erősítgette Cicely és kézimunkáját kiterítette a térdén és nézegette.

Azután részletesen kezdte bebizonyítani az egyes körülményekkel, hogy csak a nagybácsi lehetett az, aki Gaston adósságait kifizette; majd fejtegetni kezdte bátyja egyes tökéletességeit és magyarázta, hogy Gaston milyen nemes lélek. Olyan őszintén, olyan hálásan, olyan bensőségesen beszélt, hogy Polly kérdezgetni kezdte önmagát, hogy miért nem tud jómaga is ilyen gyengéd, ilyen őszinte, ilyen hűséges lenni.

Polytatják.

Igazgató-szerkesztő.

RÁCZ-RÓRAY KÁROLY.

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, újak: 700—2000 koronáig; angol mechanikával, kereszt-hurok, hártapedállal. Átlátszóttak: 300, 400, 500, 600, 700 koronáig

vásárolhatók és cserélhetők. Ócska zongorákat és pianinókat átcserelek újakra. Mindentféle átalakításokat, javításokat, hangolásokat jótállással vállalom.

Kernács zongorakészítő nagy telepei
BUDA PEST. Földközlet: Kálván-tér 6.

Földközlet:

Szerencsen-u. 33. az „Opera” közelében

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legnagyszerűbb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzített SZÉKREKEDÉS, májbantalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fájdalom-csillapító bedörzsölés-szer, köszvény, csúsz és a meg-hülés-egyb következményeinek legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Főszékhely:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Egy okos fej

elsajátítja azon vivmányokat, melyekkel a tápszerkémia a házlásszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, liszi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudíngpora a 2. f. tejfel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek esontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, pudíng, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy esomág tartalma 2—3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden esomágon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Fürdőmegnyitás.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy Debreczen—De-recske—Nagyvárad vonalközpontján levő

Konyári Sóstó Gyógyfürdő

Május 1-én, Áldozócsütörtökön ünnepélyesen megnyitottuk.

Köztudomásu hogy eme szakemberek által századok óta női bajok, köszvényes, csúszos görvény és bulyakór s aranyeres bántalmak s bőrbetegségekről első helyen ajánlott hazai fürdő, páratlan olcsó, pedig ma már a kényebb igényeket is kielégíti. Van vasúti megállója a telepen naponta vasár és ünnepeken négy vonattal, harmincöt vendégszoba, beton alapzattal ellátott marványcement és fakadás fürdőszobái, közös fürdő szórakozásokra, fedett kuglizó, csolnakázó, tenispálya, gyógyterembe biliárd s több újságok, szépen parkirozott és befásított séta s pihenő helyek, van kitűnő magyar és francia konyhája, hűsítő italok, mindenütt pedáns tisztaság, cigányzene, egyszerű levelek s lapok feladatnak. Távirida Bajonta Bihar. Fürdőorvos dr. Széll Kálmán. Igazgató Király István, ki a telepen állandóan kint lakik, a fürdő minden ügyében eljár és intézkedik. Konyári sóstó fürdő tulajdonosai.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmű iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák, ki ön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villam: vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménye használatnak főleg csúszbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelé intányos árak. — Gyógy- és zenedit nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép. Telefon 412.

